

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев2 685/2021
31.03.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Весне Субић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Зоран Георгиев, адвокат из ..., против туженог ТУЗУР „Рубин“ Сурдулица, село ..., чији је власник ББ из ..., кога заступа Миљана Станојевић, адвокат из ..., ради поништаја решења, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 403/20 од 23.10.2020. године, у седници одржаној 31.03.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 403/20 од 23.10.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сурдулици П1 148/18 од 19.09.2019. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиље и поништено решење туженог број .. од 22.07.2018. године, а туженом наложено да тужиљу врати на рад и призна јој сва права по основу рада. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да на име трошкова поступка тужиљи исплати износ од 98.250,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности одлуке о трошковима поступка, до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 403/20 од 23.10.2020. године, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, ревизију је благовремено изјавио тужени, због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане одлуке у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Србије“, бр. 72/11, 55/14), Врховни касациони суд је нашао да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, нити има

других битних повреда на које се указује ревизијом, а које би могле бити ревизијски разлог у смислу члана 407. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је била у радном односу код туженог на неодређено време, на радном месту продавца од 01.01.2015. године. Решењем о отказу уговора о раду број ..-2018 од 22.07.2018. године, тужили је престао радни однос због теже повреде радне обавезе и непоштовања радне дисциплине. Из садржине решења о отказу уговора о раду не може да се утврди у чему се повреда радне обавезе састоји, када и на који начин је учињена, нити у чему се састоји непоштовање радне дисциплине. Решење не садржи поуку о правном леку, а донето је и експедовано пре истека рока од осам дана за изјашњење о постојању разлога за отказ уговора о раду. Наиме, упозорење о постојању разлога за отказ тужили је достављено 30.07.2018. године, решење о отказу уговора о раду донето је 22.07.2018. године (од ког датума је тужили престао и радни однос), а експедовано је 06.08.2018. године. С обзиром на утврђено чињенично стање нижестепени судови су закључили да оваквим поступањем тужени није пружио тужили могућност да се брани и изјасни о учињеној повреди радне обавезе, у смислу одредбе члана 180. Закона о раду.

Полазећи од наведеног, правилно су нижестепени судови оценили да је побијано решење о отказу уговора о раду незаконито, а за свој закључак су дали јасне и потпуне разлоге, које као правилне у свему прихвата и Врховни касациони суд.

Према члану 180. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05...75/14), послодавац је дужан да пре отказа уговора о раду у случају из члана 179. став 2. и 3. овог закона, запосленог писаним путем упозори на постојање разлога за отказ уговора о раду и да му остави рок од најмање осам дана од дана достављања упозорења да се изјасни на наводе из упозорења. У упозорењу из става 1. овог члана послодавац је дужан да наведе основ за давање отказа, чињенице и доказе који указују на то да су се стекли услови за отказ и рок за давање одговора на упозорење.

Правилна примена наведене законске одредбе подразумева да се пре давања отказа (из разлога предвиђених чланом 179. став 2. и 3. Закона о раду), запослени упозори на постојање отказних разлога (уз навођење времена, места и радње извршења повреде радне обавезе), јер је смисао упозорења да се запосленом стави до знања да је својим понашањем довео до отказног разлога, те да му се омогући да се на наводе из упозорења изјасни. Поступањем супротно од наведеног запослени не може да се изјасни о радњама које су му стављене на терет, па је на тај начин повређено његово право на одбрану. У конкретном случају тужени је упозорење тужили доставио након доношења решења о отказу уговора о раду и престанка радног односа, као и пре протеча рока у коме је тужила могла да се изјасни на наводе из упозорења .

По оцени Врховног касационог суда, тужили је незаконито престао радни однос, јер достављање упозорења представља део процедуре отказа и има значај неопходне процесне претпоставке за правилност и законитост решења о отказу, а супротним поступањем у конкретном случају онемогућено је тужили да се изјасни о учињеној повреди која представља отказни разлог. Упозорење мора постојати непосредно пре

давања отказа уговора о раду и то за конкретне повреде, јер циљ упозорења је стављање у изглед могућности наступања правних последица услед учињене повреде радне дужности. На овај начин тужени је повредио процедуру отказивања уговора о раду, која је прописана и чланом 7. Конвенције МОР број 158, те није било услова ни да донесе решење о отказу уговора о раду.

С обзиром на утврђено, неосновано се ревизијом туженог указује да је у побијаној одлуци дошло до погрешне примене материјалног права.

Супротно наводима ревизије, а с обзиром да је тужиљи незаконито престао радни однос, враћање тужиље на рад је нужно у смислу одредбе члана 191. став 1. Закона о раду. Позивање туженог на одредбу члана 191. став 7. Закона о раду, која представља изузетак од правила да је у случају поништаја решења о престанку радног односа послодавац дужан да запосленог на његов затхев врати на рад прописан је, али чињенично стање у овом предмету није такво да оправдава примену овог изузетка.

Са изложеног, а применом одредбе члана 414. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

Председник већа - судија
Јасминка Станојевић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић